

۲۱۹۹۱۵۱
۹۹/۱/۱۵

از وابستگی متقابل تا حکمرانی جهانی بنیادهای همکاری در سیاست جهانی

نویسندگان:

رابرت کیوئن

جوزف نای

www.ketab.ir

تدوین و ترجمه:

دکتر وحید بزرگی

دانشیار مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

سرشناسه	کوهن، رابرت اوئن، ۱۹۴۱ - م
عنوان و نام پدیدآور	Keohane, Robert Owen
ترجمه: وحید بزرگی.	از وابستگی متقابل تا حکمرانی جهانی / نویسندگان: رابرت کیون، جوزف نای: تدوین و
مشخصات نشر	تهران: قومس، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۳۲۰ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۰۵-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا.
موضوع	روابط بین‌المللی
موضوع	International relations
موضوع	اقتصاد بین‌الملل
موضوع	International economic relations
موضوع	سیاست جهانی - ۱۹۴۵-۱۹۸۹ م.
موضوع	World politics -- 1945-1989
شناسه افزوده	نای، جوزف اس.، ۱۹۳۷- م.
شناسه افزوده	Nye, Joseph S.
شناسه افزوده	بزرگی، وحید، ۱۳۴۴ -، مترجم.
رده‌بندی کنگره	JZ ۱۳۰۵
رده‌بندی دیویی	۳۲۷
شماره کتابشناسی ملی	۲۲۹۱۳۶۳

www.ketab.ir

نام کتاب: از وابستگی متقابل تا حکمرانی جهانی
نویسنده: رابرت کیون، جوزف نای
مترجم: دکتر وحید بزرگی
طراح جلد: محدثه موسوی
نوبت چاپ: اول
سال چاپ: ۱۴۰۰
شمارگان: ۵۰۰ جلد
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۰۵-۶
چاپ و صحافی: سعید دانش
نشانی ناشر: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پایین تر از لبافی‌نژاد، کوچه بهار، شماره ۱۱
تلفن و نمابر: ۶۶۴۷۰۱۶۲ - ۶۶۴۷۰۱۵۳ - ۶۶۴۹۱۰۰۰
www.ghoomes.com
قیمت: ۵۰۰,۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر (افست و الکترونیکی)، تکثیر، نسخه‌برداری و ترجمه برای نشر قومس محفوظ است.
(استفاده از مطالب کتاب فقط با ذکر مأخذ آزاد است.)

فهرست مطالب

هفت	 سخن مترجم
۱	 مقدمه

بخش اول: شناخت وابستگی متقابل

۱۵	 فصل اول: وابستگی متقابل در سیاست جهانی
۱۸	 زبان جدید وابستگی متقابل
۲۰	 وابستگی متقابل چونان یک مفهوم تحلیلی
۲۳	 قدرت و وابستگی متقابل
۳۲	 تحول رژیم‌های بین‌المللی
۳۶	 فصل دوم: واقع‌گرایی و وابستگی متقابل پیچیده
۳۷	 ویژگی‌های وابستگی متقابل پیچیده
۳۹	 مجاری چندگانه
۳۹	 فقدان سلسله‌مراتب میان مسائل مختلف
۴۰	 نقش کمتر نیروی نظامی
۴۳	 فرایندهای سیاسی در وضعیت وابستگی متقابل پیچیده
۴۴	 راهبردهای پیوند
۴۶	 تعیین دستور کار
۴۹	 روابط فراملی و فرادولتی
۵۰	 نقش سازمان‌های بین‌المللی
۵۴	 فصل سوم: تبیین تحولات رژیم‌های بین‌المللی
۵۴	 تبیین فرایندهای اقتصادی
۵۸	 تبیین ساختار کلی قدرت
۵۸	 چیرگی روبه‌زوال
۶۳	 نارسایی‌های تبیین ساختار کلی قدرت
۶۶	 ساختار حوزه‌های موضوعی

۷۰	 نارسایی‌های تبیین‌های ساختاری
۷۲	 مدل سازمان بین‌المللی
۷۶	 تلفیق تبیین‌ها

بخش دوم: نظریه‌های همکاری و رژیم‌های بین‌المللی

۸۳	 فصل چهارم: همکاری و رژیم‌های بین‌المللی
۸۵	 هماهنگی، همکاری و اختلاف
۹۰	 رژیم‌های بین‌المللی و همکاری
۹۱	 تعریف و تشخیص رژیم‌های بین‌المللی
۹۵	 خودیاری و رژیم‌های بین‌المللی
۹۸	 جمع‌بندی
۹۹	 فصل پنجم: تبیین‌های معطوف به انتخاب عقلانی و تبیین‌های کارکردی
۱۰۱	 بازی معمای زندانی یگانه و مسئله کنش جمعی
۱۰۴	 نارسایی‌های مدل انتخاب عقلانی: اشکال بی‌هنجاری و اخلاق
۱۰۵	 انتخاب و محدودیت
۱۰۷	 خودخواهی و بی‌هنجاری
۱۰۸	 عقلانیت و اخلاق
۱۱۰	 بازی معمای زندانی تکراری و کنش جمعی در گروه‌های کوچک
۱۱۳	 همکاری خودخواهانه و تشکیل رژیم‌های بین‌المللی
۱۱۴	 تبیین‌های کارکردی و نظریه‌های شکست بازار
۱۱۸	 جمع‌بندی
۱۲۰	 فصل ششم: یک نظریه کارکردی درباره رژیم‌های بین‌المللی
۱۲۰	 شکست بازار سیاسی و قضیه کوز
۱۲۳	 مسئولیت حقوقی
۱۲۵	 هزینه معامله
۱۲۸	 عدم اطمینان و اطلاعات
۱۲۸	 اطلاعات نامتقارن
۱۳۱	 کژمنشی
۱۳۱	 عدم مسئولیت
۱۳۲	 رژیم‌های بین‌المللی و شکست بازار
۱۳۳	 پایبندی به رژیم‌های بین‌المللی
۱۳۶	 ارزش رژیم‌های بین‌المللی موجود

۱۳۸	شبکه‌های مسائل و رژیم‌های بین‌المللی
۱۴۲	جمع‌بندی
۱۴۵	فصل هفتم: عقلانیت محدود و تعریف مجدد منافع
۱۴۶	عقلانیت محدود و رژیم‌های بین‌المللی
۱۵۱	جلوگیری از تغییر ترجیحات
۱۵۵	همدلی و رژیم‌های بین‌المللی
۱۵۹	خودخواهی و همدلی چونان تبیین‌های رقیب
۱۶۰	قواعد چونان تکالیف اخلاقی
۱۶۱	مبادله نامتوازن
۱۶۵	جمع‌بندی: منافع و یادگیری

بخش سوم: جهانی‌شدن و حکمرانی

۱۶۹	فصل هشتم: قدرت، وابستگی متقابل و عصر اطلاعات
۱۷۱	انقلاب اطلاعاتی و وابستگی متقابل پیچیده
۱۷۵	اطلاعات و قدرت
۱۸۰	معمای فراوانی و سیاست اعتبار
۱۸۷	فصل نهم: قدرت، وابستگی متقابل، و جهان‌گرایی
۱۸۸	جهانی‌شدن و وابستگی متقابل
۱۹۰	ابعاد جهان‌گرایی
۱۹۴	جهان‌گرایی ژرف: ساخت آمریکا؟
۱۹۶	پیوند، حساسیت، آسیب‌پذیری
۲۰۰	نمونه‌ای از وابستگی متقابل و جهان‌گرایی
۲۰۳	جهان‌گرایی معاصر: چه چیزی جدید است؟
۲۰۳	فشرده‌گی شبکه‌ها
۲۰۷	کاهش هزینه‌های ارتباطات و سرعت نهادی
۲۰۹	مشارکت فراملی و وابستگی متقابل پیچیده
۲۱۲	بی‌اهمیت شدن فاصله؟
۲۱۴	جهانی‌شدن و پایان جنگ سرد
۲۱۴	پایان جنگ سرد و ابعاد جهان‌گرایی
۲۱۷	سیاست تقارنی و آمریکایی‌شدن جهان‌گرایی
۲۱۸	سیاست، عدالت، قدرت و حکمرانی
۲۱۹	جهان‌گرایی و پویش سیاسی داخلی

سخن مترجم

در چند دهه اخیر، جهان شاهد همکاری‌های وسیع و عمیق اقتصادی و تجاری در مقیاس‌های عظیمی مثل سازمان تجارت جهانی و ترتیبات تجاری فراقاره‌ای بوده است. این تحولات حاکی از درهم‌تنیده و یکپارچه شدن روزافزون جهان از یک سو و تفوق یافتن سیاست عادی^۱ یا مسائل کارکردی به‌ویژه مسائل اقتصادی و تجاری بر سیاست عالی^۲ یا مسائل امنیتی - نظامی از سوی دیگر است، به‌طوری که دیپلمات‌های بسیاری از کشورها اظهار داشته‌اند که بیشتر وقت آنها به مسائل اقتصادی و تجاری اختصاص می‌یابد. این در حالی است که رشته روابط بین‌الملل به‌طور سنتی بر سیاست عالی تکیه کرده و نتیجه آن اقامه نظریه‌هایی مانند واقع‌گرایی و نواقع‌گرایی بوده است. در ایران هم غلبه چنین گرایشی را می‌توان در ترجمه آثار واقع‌گرایانی چون هانس مورگنتا^۳، کنث والتس^۴ و جان می‌شایمر^۵ مشاهده کرد و در حوزه روابط بین‌الملل کمتر به ترجمه آثار کسانی پرداخته شده است که بر امکانات همکاری به‌ویژه در حوزه‌های اقتصادی و کارکردی تکیه کرده‌اند. چنین گرایشی به‌ویژه در کشور ما عجیب و مخرب است که در آن پیروی از کاریکاتوری از «واقع‌گرایی»، آشوب و انزوای بین‌المللی آفریده است، آن هم در شرایطی که از نظر توسعه اقتصادی و فناوریانه، با توجه به امکانات ملی و در مقایسه با کشورهای دیگر، در وضعیت اسف‌انگیزی قرار داریم و بیش از هر زمان باید به تعامل با اقتصاد جهانی و مشارکت در ترتیبات همکاری بین‌المللی بیندیشیم. گذار از این وضعیت به جایگاهی شایسته و سازنده در جهان به نگرشی دیگر نیاز دارد که بر نوعی هستی‌شناسی تعاملی به جای هستی‌شناسی تقابلی مبتنی باشد و به جای تکیه بر منازعه‌ای گریزناپذیر، بر امکان و سودمندی همکاری پافشاری کند.

در مقابل تکیه واقع‌گرایان گوناگون بر سیاست قدرت و اولویت سیاست عالی، یکی از کسانی که در حوزه روابط بین‌الملل همواره بر امکانات همکاری تکیه کرده است، رابرت اوئن کیوئن^۶ است. او در دانشگاه‌های مختلف آمریکا از جمله هاروارد تدریس کرده و سال‌ها سردبیر نشریه معروف سازمان بین‌المللی^۷ و رییس «انجمن مطالعات بین‌المللی»^۸ و «انجمن علوم

1. low politics

4. Kenneth N. Waltz

7. International Organization

2. high politics

5. John Mearsheimer

8. International Studies Association

3. Hans J. Morgenthau

6. Robert Owen Keohane

سیاسی آمریکا^۱ بوده است. از او کتاب‌ها و مقاله‌های زیادی منتشر شده است که در آنها به گونه‌ای مستمر بر پیوندهای بین‌المللی و امکانات همکاری به‌ویژه در قالب نهادهای بین‌المللی تکیه کرده و با این رویکرد کوشیده است تا نظریه‌ای به عنوان مکمل واقع‌گرایی و نه کاملاً جایگزین آن ارائه دهد. با این نگرش، معمولاً او را جزو نهادگرایان نولیبرال به‌شمار آورده‌اند. گویانکه خود او با این القاب موافق نیست.

در مجموعه حاضر سعی شده است با گزینش آثاری از کیوئن، دیدگاه نظری او تا حدودی معرفی شود. ابتدا مقدمه چاپ چهارم کتاب قدرت و وابستگی متقابل نوشته رابرت کیوئن و جوزف نای آمده است که در آن نویسندگان با اشاره به رویدادهای پس از چاپ اول کتاب (۱۹۷۷) به کاربرد آن حتی در دنیای امروز اشاره کرده‌اند. در بخش اول که از کتاب مذکور برگرفته شده است، کیوئن و نای طرح اولیه خود را در مورد مدل وابستگی متقابل پیچیده (در مقابل مدل واقع‌گرایی) و رژیم‌های بین‌المللی ارائه می‌دهند. در بخش دوم که از کتاب پس از چیرگی (۱۹۸۴) نوشته رابرت کیوئن اقتباس شده است، کیوئن به‌طور دقیق‌تر به تبیین مبانی نظری همکاری‌های بین‌المللی از جمله در قالب رژیم‌های بین‌المللی پرداخته است. بخش سوم هم به برخی از آثار کیوئن اختصاص یافته است که در آنها بحث‌های خود را با توجه به مباحث جدیدی مانند جهانی‌شدن و حکمرانی بسط داده است. بدین ترتیب، مقدمه، سه فصل اول و فصل‌های هشتم و نهم مجموعه حاضر شامل مقدمه چاپ چهارم، سه فصل اول و فصل‌های نهم و دهم کتاب زیر است:

Keohane, Robert O., and Joseph S. Nye, Jr. *Power and Interdependence*. 4th ed. New York: Longman, 2012;

فصل‌های چهارم تا هفتم مجموعه حاضر شامل فصل‌های چهارم تا هفتم کتاب زیر است:

Keohane, Robert O. *After Hegemony: Cooperation and Discord in the World Political Economy*. Princeton: Princeton University Press, 1984;

فصل دهم مجموعه حاضر نیز شامل فصل یازدهم کتاب زیر است:

Keohane, Robert O. *Power and Governance in a Partially Globalized World*. London and New York: Routledge, 2002.

شایان ذکر است که برای آنکه مطالعه آثار برگزیده در مجموعه حاضر برای خواننده راحت‌تر باشد، در موارد بسیار کمی به‌ناچار برخی جملات متن اصلی در ترجمه فارسی حذف یا ویرایش شده است، ولی تا حد امکان سعی شده است متون برگزیده عیناً ترجمه شود و به‌همین سبب هم

خو'ندگان باید به زمان چاپ آن مطالب توجه داشته باشند. سرانجام، باید اشاره شود که مجموعه حاضر به عنوان یک مجموعه ترجمه شده صرفاً حاوی نظرات نویسندگان اصلی است و لزوماً مترجم به کلیه مطالب آن باور ندارد. آنچه به نظر مترجم می تواند مفید باشد، دیدگاه کلی نویسندگان است که به جای تکیه محض بر کشمکش و سیاست قدرت، دریچه ای به همکاری های بین المللی می گشایند و این چیزی است که سخت به آن نیاز داریم.

وحید بزرگی

تابستان ۱۳۹۸